

Sygn. akt VIII U 1098/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 4 grudnia 2015 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Patrycja Bogacińska-Piątek
Protokolant:	Iwona Sławińska

po rozpoznaniu w dniu 4 grudnia 2015 r. w Gliwicach

sprawy A. D.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

o prawo do emerytury

na skutek odwołania A. D.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

z dnia 28 maja 2015 r. **nr** (...)

oddala odwołanie.

(-) SSO Patrycja Bogacińska-Piątek

Sygn. akt. VIII U 1098/15

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 28 maja 2015r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. odmówił ubezpieczonemu A. D. prawa do emerytury w niższym wieku

w oparciu o art. 184 w związku z art. 39 oraz w związku z art. 32 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity: Dz.U. z 2015r. poz. 748 ze zm.), ponieważ do dnia 1 stycznia 1999r. nie osiągnął on

25 – letniego okresu składkowego i nieskładkowego.

W odwołaniu od powyższej decyzji ubezpieczony domagał się jej zmiany poprzez przyznanie mu prawa do wcześniejszej emerytury. W uzasadnieniu wskazał, że w jego przypadku winien znaleźć zastosowanie art. 39 w zw. z art. 46 wyżej powołanej ustawy, co spowoduje, że będzie się legitymował 25 letnim stażem pracy na dzień 31 grudnia 2008r., a nie jak to przyjął ZUS w oparciu o art. 39, w zw. z art. 184 na dzień 1 stycznia 1999r. Dodatkowo domagał się uwzględnienia okresu pracy w gospodarstwie rolnym rodziców, w którym równocześnie uczęszczał do szkoły w L., tj. od 1 września 1978r. do

1 października 1980r.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, podtrzymując swoje stanowisko zawarte w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji. Nadto podniósł, że ubezpieczony do dnia wydania tej decyzji nie osiągnął wieku uprawniającego do wcześniejszej emerytury. Odnosząc się z kolei do zarzutu nie zastosowania wobec odwołującego art. 46 ustawy emerytalnej, ZUS zaznaczył, że w przypadku zastosowania tego przepisu, wszystkie określone w nim warunki, w tym również wiek emerytalny, muszą zostać spełnione do dnia 31 grudnia 2008r.

Sąd ustalił co następuje:

Ubezpieczony A. D. urodził się (...)

W dniu 3 kwietnia 2015r. ubezpieczony złożył wniosek o emeryturę w obniżonym wieku emerytalnym z tytułu wykonywania pracy górniczej pod ziemią stale i w pełnym wymiarze czasu pracy przez okres co najmniej 5 lat, bądź też z tytułu pracy w warunkach szczególnych.

W dniu 28 maja 2015r. ZUS wydał zaskarżoną decyzję odmowną.

ZUS uwzględnił skarżącemu, na dzień 1 stycznia 1999r., 17 lat, 4 miesiące i 2 dni okresów składkowych uzupełnionych okresami nieskładkowymi w wymiarze nie przekraczającym 1/3 udowodnionych okresów składkowych oraz przy uwzględnieniu udowodnionych okresów pracy w gospodarstwie rolnym rodziców, w tym 13 lat i 9 miesięcy pracy górniczej wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy pod ziemią.

Udokumentowany okres pracy górniczej uprawnia do obniżenia wieku emerytalnego, o którym mowa w art. 27 pkt 1, o 6,5 lat, zatem wiek emerytalny dla ubezpieczonego wynosi 58 lat i 6 miesięcy.

Sąd ustalił nadto, że ubezpieczony, na dzień wydania zaskarżonej decyzji ukończył 56 lat i 6 miesięcy życia. Ubezpieczony przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego, jednak wniósł o przekazanie zgromadzonych tam środków na dochody budżetu państwa.

Niezależnie od powyższego Sąd ustalił, że na dzień 31 grudnia 1998r. ubezpieczony legitymuje się okresem pracy w warunkach szczególnych w wymiarze 9 lat, 6 miesięcy i 17 dni.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie akt organu rentowego. Zebrany materiał dowodowy Sąd uznał za kompletny i wystarczający do poczynienia ustaleń faktycznych oraz do rozstrzygnięcia sprawy. Strony zasadniczo nie kwestionowały ustaleń Sądu w zakresie uwzględnionego stażu pracy górniczej oraz pracy wykonywanej w warunkach szczególnych. Wprawdzie odwołujący kwestionował nie zaliczenie mu do ogólnego stażu pracy okresu pracy w gospodarstwie rolnym rodziców, w którym równocześnie uczęszczał do szkoły od 1 września 1978r. do 1 października 1980r., jednak w tym zakresie nie składał żadnych wniosków dowodowych. Dodatkowo należy zauważyć, że nawet uwzględnienie tego 2-letniego okresu przy dotychczasowym uwzględnieniu nieco ponad 17 lat ogólnego stażu, nie spowoduje, iż odwołujący na dzień 1 stycznia 1999r. wykaże 25 lat okresów składkowych i nieskładkowych.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonego nie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z treścią art. 184 ust 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t. j. Dz.U. z 2015r. poz. 748, ze zm.), ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli:

1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat - dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn oraz

1) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

W myśl art. 184 ust 2 ustawy emerytura, o której mowa w ust. 1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

Na podstawie cytowanych przepisów, prawo do emerytury w obniżonym wieku, przysługuje ubezpieczonemu, który w dniu wejścia w życie ustawy tj. w dniu 1 stycznia 1999r. spełnił warunki w zakresie posiadania ogólnego stażu pracy oraz pracy wykonywanej w warunkach szczególnych a nie osiągnął wymaganego wieku. Ubezpieczeni, którzy w chwili wejścia w życie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych posiadali wymagany okres ubezpieczenia (szczególny i zwykły), mogą realizować prawo do emerytury na starych zasadach po osiągnięciu wieku emerytalnego określonego w art. 39 czy art. 32 również po dniu 31 grudnia 2008r. pod warunkiem nieprzystąpieniu do OFE. Wszystkie przesłanki muszą zostać spełnione łącznie.

Stosownie do treści przepisu art. 39 cytowanej ustawy, ubezpieczonemu, urodzonemu przed dniem 1 stycznia 1949r., spełniającemu warunek określony w art. 27 pkt 2 i niespełniającemu warunków wymaganych do uzyskania górniczej emerytury na podstawie art. 50a, który ma co najmniej 5 lat:

1) pracy górniczej, o której mowa w art. 50c ust. 1, wykonywanej pod ziemią stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, albo

2) pracy górniczej, o której mowa w art. 50c ust. 1 pkt 4 i 5, wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy na odkrywce w kopalniach siarki i węgla brunatnego oraz w kopalniach otworowych siarki,

wiek emerytalny, o którym mowa w art. 27 pkt 1, obniża się o 6 miesięcy za każdy rok takiej pracy, nie więcej jednak niż o 15 lat.

Z kolei jak stanowi art. 32 ust. 1 i 4 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U. z 2015r. poz. 748, ze zm.)

w powiązaniu z § 3 i 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub

w szczególnym charakterze (Dz.U. Nr 8 poz.43 ze zm.) ubezpieczonym mężczyznom urodzonym przed dniem 1 stycznia 1949r. będącym pracownikami zatrudnionymi

w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze przy pracach wymienionych

w wykazie A, przysługuje prawo do emerytury w razie łącznego spełnienia następujących warunków:

1. osiągnięcia wieku emerytalnego 60 lat

2. posiadania wymaganego okresu zatrudnienia wynoszącego 25 lat, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Natomiast zgodnie z art. 46 prawo do emerytury na warunkach określonych w art. 29, 32, 33 i 39 przysługuje również ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948r. a przed dniem 1 stycznia 1969r., jeżeli spełniają łącznie następujące warunki:

1) nie przystąpili do otwartego funduszu emerytalnego albo złożyli wniosek

o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa;

2) warunki do uzyskania emerytury określone w tych przepisach spełnią do dnia 31 grudnia 2008r.

Nie było sporne, że ubezpieczony posiada (na dzień 1 stycznia 1999r.) wymagany 5 – letni okres pracy górniczej wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy pod ziemią – organ rentowy uznał mu 13 lat i 9 miesięcy takiej pracy. Również spornym nie było, że na dzień 1 stycznia 1999r. wykazał 9 lat, 6 miesięcy i 17 dni okresów pracy w warunkach szczególnych.

Przedmiotem sporu w niniejszej sprawie pozostawało ustalenie, czy ubezpieczony spełnia przesłanki do nabycia emerytury wcześniejszej z tytułu obniżonego wieku. Odwołujący bowiem kwestionuje liczbę uznanych mu przez ZUS okresów składkowych i nieskładkowych, liczonych na dzień 31 grudnia 1998r.

Warunkiem nabycia uprawnień emerytalnych według art. 184 jest spełnienie przesłanki stażu przed dniem 1 stycznia 1999r. Brak w treści art. 184 przesłanki końcowej daty spełnienia pozostałych warunków nabycia uprawnień emerytalnych (tj. na dzień 31 grudnia 2008r.) powoduje, że ubezpieczeni, którzy w chwili wejścia w życie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych posiadali wymagany okres ubezpieczenia (szczególny i zwykły), mogą realizować prawo do emerytury na starych zasadach po osiągnięciu wieku emerytalnego określonego w art. 32 i 39 również po dniu 31 grudnia 2008r.

Ubezpieczony podnosi, iż w jego ocenie ZUS bezpodstawnie nie zastosował wobec niego art. 46 ustawy emerytalnej, co pozwoliłoby na ustalenie dla niego ogólnego stażu pracy na dzień 31 grudnia 2008r. w wymiarze przekraczającym 25 lat.

Wprawdzie przepis art. 46 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych przewiduje możliwość, uwzględnienia przy ustalaniu prawa do emerytury wcześniejszej, spełnienia wymienionych w tym przepisie warunków do przyznania emerytury wcześniejszej dla osób urodzonych po dniu 31 grudnia 1948r. a przed dniem 1 stycznia 1969r., jednak przepis ten w przeciwieństwie do art. 184, wymaga łącznego spełnienia wszystkich określonych w nim przesłanek do dnia 31 grudnia 2008r., w tym również warunku wieku.

Ubezpieczony w roku 2008 ukończył 50 lat, natomiast przy niekwestionowanym przez niego okresie 13 lat i 9 miesięcy pracy górniczej wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy pod ziemią możliwe było w jego przypadku obniżenie wieku emerytalnego, o którym mowa w art. 27 pkt 1, o 6,5 lat, zatem wiek emerytalny dla ubezpieczonego wynosi 58 lat i 6 miesięcy. Podobnie obniżony wiek emerytalny z tytułu pracy w warunkach szczególnych wynosi 60 lat. Ubezpieczony bezspornie warunku wiekowego nie spełnił do końca roku 2008 i z tego względu w jego wypadku nie może znaleźć zastosowania art. 46 ustawy o FUS.

Przechodząc do dalszych rozważań należy podkreślić, iż ze zgromadzonego materiału dowodowego wynika, że ubezpieczony na dzień 1 stycznia 1999r. udowodnił 17 lat, 4 miesiące i 2 dni okresów składkowych uzupełnionych okresami nieskładkowymi w ilości nie przekraczającej 1/3 udowodnionych okresów składkowych oraz przy uwzględnieniu udowodnionych okresów pracy w gospodarstwie rolnym rodziców, zamiast wymaganych 25 lat takich okresów. Wprawdzie odwołujący domaga się dodatkowego zaliczenia okresu pracy w gospodarstwie rolnym rodziców, w którym równocześnie uczęszczał do szkoły w L., tj. od 1 września 1978r. do 1 października 1980r. Sąd uznał za niecelowe prowadzenia postępowania dowodowego w tym zakresie, bowiem nawet uwzględnienie tego 2-letniego okresu przy dotychczasowym uwzględnieniu nieco ponad 17

lat ogólnego stażu, nie spowoduje, iż odwołujący na dzień 1 stycznia 1999r. wykaże 25 lat okresów składkowych i nieskładkowych.

Bezpośrednią konsekwencją nie wykazania przez odwołującego, na dzień 1 stycznia 1999r., wymaganego 25-letniego ogólnego stażu pracy będzie również uznanie, że nie spełnił on jednego z podstawowych warunków uzyskania prawa do emerytury wcześniejszej z tytułu pracy w warunkach szczególnych na podstawie art. 32, w zw. z art. 184 ustawy emerytalnej.

Mając na względzie wszystkie powyższe rozważania, Sąd uznał iż zaskarżona decyzja jest prawidłowa i na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. oddalił odwołanie.

(-) SSO Patrycja Bogacińska-Piątek